

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väyläviraston ohjeita
2/2026

TURVALLISUUSPOIKKEAMIEN JA -HAVAINTOJEN ILMOITTAMINEN JA KÄSITTELY

Väylävirasto
Trafikledsverket

Ohje

9.1.2026

VÄYLÄ/7809/06.04.01/2022

Vastaanottaja

-

Korvaa

Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen ilmoittaminen ja käsittely (Väyläviraston ohjeita 48/2022)

Säädöspерusta

raideliikennelaki 1302/2018 165 §, laki liikenteen palveluista 320/2017 141–142 §, liikenne- ja viestintäviraston määräys rautatiejärjestelmän turvallisuudesta TRAFICOM/138582/03.04.02.00/2019, työturvallisuuslaki 738/2002, liikenne- ja viestintäviraston määräys raideliikenteen häiriöiden ilmoittamisesta TRAFICOM/72302/03.04.02.00/2024, laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 503/2005 100 a §, laki liikenteen palveluista 320/2017 141 §

Voimassa

2.2.2026 alkaen

Väylämuoto

tiet, rautatiet, vesiväylät

Kohdistuvuus

suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, käyttö ja liikenteenohjaus

Asiasanat

turvallisuus, turvallisuuspoikkeama, onnettomuus, tapaturma, vaaratilanne, turvallisuushavainto, ilmoittaminen, TUTKA, HARJA

Käyttäjryhmät

Väyläviraston ja elinvoimakeskusten liikenneosastojen henkilöstö sekä palveluntuottajat

Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen ilmoittaminen ja käsittely

Osastonjohtaja, tekniikka ja ympäristö

Minna Torkkeli

Rautatiejohtaja

Jukka Ronni

Tieliikennejohtaja

Jarmo Joutsensaari

Vesiliikennejohtaja

Elisa Mikkolainen

Turvallisuusasiantuntija

Susanna Huokuna

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Allekirjoitetun asiakirjan saa tarvittaessa osoitteesta kirjaamo@vayla.fi.

Ohje on osa Väyläviraston turvallisuusjohtamisjärjestelmää tienpidon ja rautatietojen osalta.

Voit antaa palautetta ohjeesta ohjeen yhteyshenkilölle (etunimi.sukunimi@vayla.fi) tai Väyläviraston teknisten ja turvallisuusohjeiden palautteenantokanavaan (teknisetjaturvallisuusohjeet@vayla.fi).

Dokumentin sisältö ei ole kaikilta osin saavutettava.

LISÄTIETOJA

Susanna Huokuna

Väylävirasto

www.vayla.fi

PL 33, 00521 Helsinki

Puhelin 0295 34 3000

etunimi.sukunimi@vayla.fi

Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki

Faksi 0295 34 3700

kirjaamo@vayla.fi

Versiohistoria

Pvm	Versio	Muutokset
1.1.2023	48/2022	
2.2.2026	2/2026	• Ohjetta sovelletaan soveltuvin osin myös tie- ja meriliikenteen ohjauksessa. • Lisätty vakavan ympäristövahingon määritelmä ja tieto, että jos vakava ympäristövahinko vaatii pelastuslaitosta, pelastuslaitos ilmoittaa ympäristöviranomaisille. • Lisätty Liite 1: Rikoksista, uhista ja poikkeavista tapahtumista ilmoittaminen. • Lisätty ohje suistumisilmoituksen ja tasoristeysonnettomuusraportin laatimisesta. • Päivitetty ELY-keskus elinvoimakeskukseksi. • Muutamia muita pieniä täsmennyksiä.

Sisällys

1	JOHDANTO.....	6
2	SOVELTAMISALA.....	6
3	MÄÄRITELMÄT.....	6
4	TURVALLISUUSPOIKKEAMIENTEN JA -HAVAINTOJEN KÄSITTELYPROSESSI.....	8
4.1	ILMOITTAMINEN	11
4.2	SELVITTÄMINEN JA KÄSITTELY.....	13
4.2.1	KÄSITTELYN PÄÄTTÄMINEN.....	15
4.3	ANALYSOINTI JA RAPORTOINTI.....	15

LIITTEET

LIITE 1: RIKOKSISTA, UHISTA JA POIKKEAVISTA TAPAHTUMISTA ILMOITTAMINEN

1 Johdanto

Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen ilmoittamisen tarkoituksena on edistää työympäristön, toiminnan, työntekijöiden ja liikenteen turvallisuutta. Turvallisuutta koskevat havainnot ovat tärkeä lähtökohta toiminnan parantamiseksi: kun tavanomaiset ja epätavalliset poikkeamat tunnistetaan, ilmoitetaan, selvitetään ja analysoidaan, on mahdollista tunnistaa organisaation turvallisuutta ja toimintatapoja parantavia ja oppimista edistäviä tekijöitä.

Tässä ohjeessa kuvataan Väyläviraston vaatimukset koskien turvallisuuspoikkeamien ja turvallisuushavaintojen ilmoittamista, selvittämistä ja käsittelyä. Tämän ohjeen kohderyhmät ovat:

- Väylävirastoon sopimussuhteessa olevat palveluntuottajat ja niiden alihankkijat
- tilaajat (Väylävirasto tai elinvoimakeskuksen liikenneosasto).

2 Soveltamisala

Tätä ohjetta on noudatettava

- **Valtion rataverkolla** tehtävässä suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitotyössä sekä muussa maastotyössä.
 - **Valtion rataverkon** liikenteenohjauksessa ja soveltuvin osin liikennöinnissä.
- **Valtion tieverkolla** tehtävässä suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitotyössä sekä muussa maastotyössä.
 - Elinvoimakeskukset noudattavat tätä ohjetta liikenneosastojen toiminnassa soveltuvin osin.
 - Soveltuvin osin tieliikenteenohjauksessa.
- **Valtion vesiväylillä** tehtävässä suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitotyössä sekä muussa maastotyössä.
 - Soveltuvin osin meriliikenteenohjauksessa.

3 Määritelmät

Hyvä käytäntö

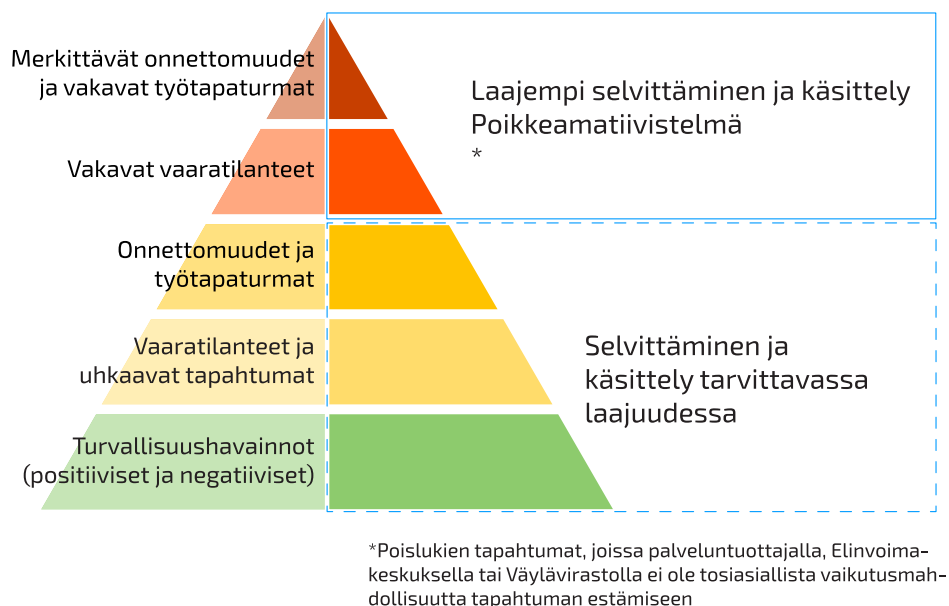
Toimintamalli, joka on osoittautunut toimivaksi ja joka tekee työstä sujuvampaa, hyödyllisempää ja mielekkäämpää. Väylävirastossa "Hyvä käytäntö" on ohjetta tukeva käytännön esimerkki tai kuvaus, jonka pohjalta on mahdollista toimia

	vastaavanlaisissa tilanteissa. Hyvä käytäntö – Turvallisuuspoikkeamien ilmoittaminen ja käsittely -opas on tarkoitettu palvelemaan käytännönläheisenä oppaana turvallisuuspoikkeaman käsittelyyn osallistuville tahoille.
Inhimilliset ja organisatoriset tekijät	(engl. human and organisational factors, HOF) Yksilön toiminnassa, työn piirteissä sekä ryhmän ja organisaation toiminnassa vaikuttavat tekijät, jotka voivat joko tukea tai heikentää toiminnan onnistumista ja siten vaikuttaa esimerkiksi turvallisuuteen.
Merkittävä onnettomuus	Onnettomuus, josta arvioidaan aiheutuvan kuolema, pysyvä tai vaikealaatuinen vamma, vakava ympäristövahinko, vähintään 150 000 € omaisuusvahinko tai raideliikenteen keskeytyminen pääradalla vähintään kuudeksi tunniksi.
Oikeudenmukaisuuden kulttuuri	(engl. just culture) Toimintakulttuuri, jossa poikkeamien sattuessa ei etsitä syyllisiä. Kulttuurissa vallitsee avoimuuden ja luottamuksen ilmapiiri, joka kannustaa turvallisuustiedon esiin tuomiseen. Ilmoituksen tehnyt henkilö voi olla varma esille tuodun tiedon asianmukaisesta käsittelystä ja huomioon ottamisesta turvallisuuden hallinnassa. Tahattomista virheistä ei syytetä eikä rangaista. Tietoista välinpitämättömyyttä, tahallisia vahingontekoja tai rikkomuksia ei kuitenkaan sallita.
Onnettomuus	Henkilö-, omaisuus- tai ympäristövahinkoon johtanut ei-toivottu tai tahaton äkillinen tapahtuma tai tällaisten tapahtumien ketju.
Turvallisuushavainto	Turvallisuuteen tai työterveyteen liittyvä ennakoiva huomio. Se voi olla tyypiltään huomattu epäkohta, esim. epäsiisti työmaa tai vaarallinen työtapa (negatiivinen turvallisuushavainto), tai turvallisuutta edistävä hyvä toimintatapa, esim. ergonomisesti hyvä työmenetelmä (positiivinen turvallisuushavainto). Negatiivinen turvallisuushavainto voi ilman siihen puuttumista aiheuttaa vaaratilanteen. Aktiivinen turvallisuushavaintojen tekeminen mahdollistaa sekä hyvistä käytännöistä viestimisen että puuttumisen vaaraa aiheuttaviin tilanteisiin ennen kuin mitään vakavampaa ehtii tapahtua.
Turvallisuusilmoitus	Väyläviraston turvallisuusilmoitusten tietojärjestelmään tehty ilmoitus turvallisuushavainnosta tai turvallisuuspoikkeamasta.
Turvallisuuspoikkeama	Onnettomuus, työtapaturma tai vaaratilanne.
Työtapaturma	Ulkoisesta tekijästä johtuva äkillinen ja odottamaton tapahtuma, joka on sattunut työntekijälle työssä, työntekopaikan alueella tai työntekopaikan alueen ulkopuolella siten kuin työtapaturma- ja ammattitautilain 21–25 §:ssä säädetään ja jonka arvioidaan aiheuttavan työntekijälle vamman tai sairauden.
Vaaratilanne	Tapahtuma, joka olisi voinut aiheuttaa onnettomuuden tai työtapaturman.
Vakava työtapaturma	Työtapaturma, jossa työntekijä menehtyy tai hänelle aiheutuu pysyvä tai vaikealaatuinen vamma.

Vakava vaaratilanne	Korkean riskitason tapahtuma, joka olisi kyseisen tapahtuman olosuhteissa voinut aiheuttaa merkittävän onnettomuuden tai vakavan työtapaturman.
Vakava ympäristövahinko	Vakavalle ympäristövahingolle ei ole yksiselitteistä määritelmää, mutta vakavan ympäristövahingon tunnusmerkkejä voivat olla laaja-alaisuus (vaikutus suuriin alueisiin tai useisiin ekosysteemeihin), vaikutusten vakavuus (pitkäaikainen tai pysyvä haitta ympäristölle), vaikutus ihmisiin (terveysriskit tai evakuintitarve) ja torjunnan vaativuus (edellyttää erityiskalustoa, kemikaalien neutralointia tai useiden viranomaisten toimintaa). Ympäristövahingon vakavuus saattaa usein paljastua vasta pelastus- ja ennallistamistoimien edetessä.
Ympäristövahinko	Ympäristövahinko on äkillisen tapahtuman aiheuttama vahinko, jonka seurauksena ympäristölle haitallista ainetta joutuu tai saattaa joutua ympäristöön, siten että siitä aiheutuu vaaraa tai haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle.

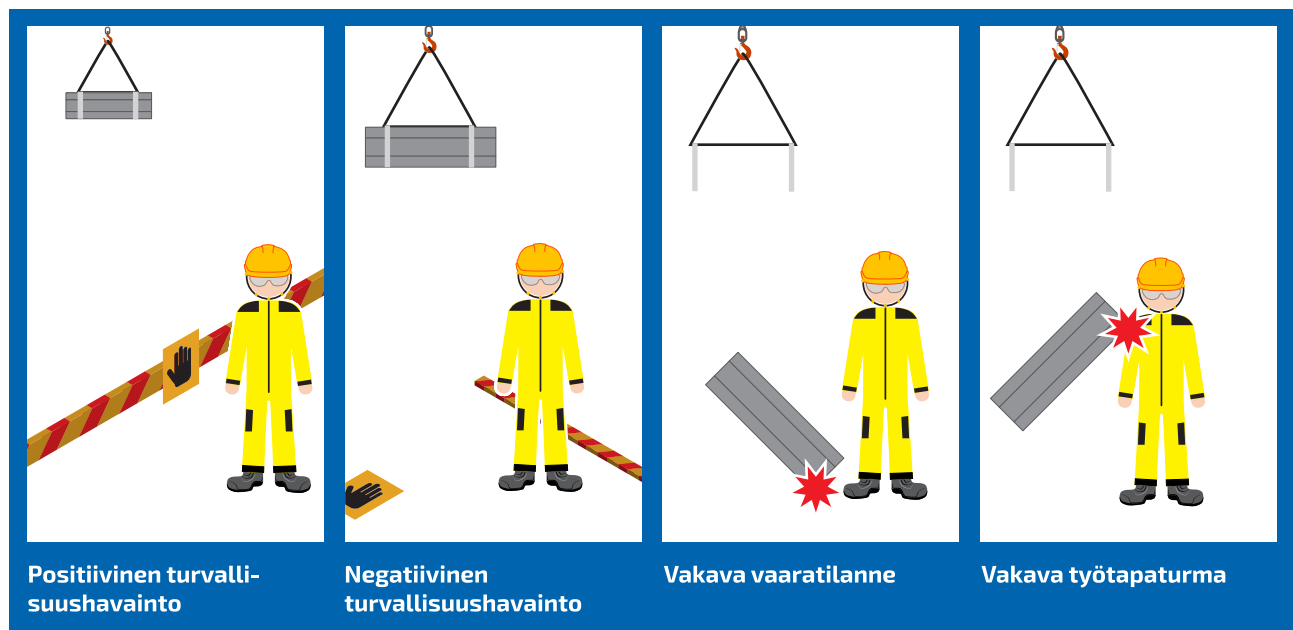
4 Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen käsittelyprosessi

Turvallisuuspoikkeamista ja -havainnoista ilmoittamisen sekä niiden selvittämisen ja käsittelyn tarve ja yksityiskohdat ovat riippuvaisia tapahtuman vakavuudesta. Kuvassa [1 Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen vakavuustasot](#) on havainnollistettu erilaisten tapahtumien vakavuusastetta. Tarkemmat määritelmät on kirjattu ohjeen kohtaan [3 Määritelmät](#).

Kuva 1. Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen vakavuustasot

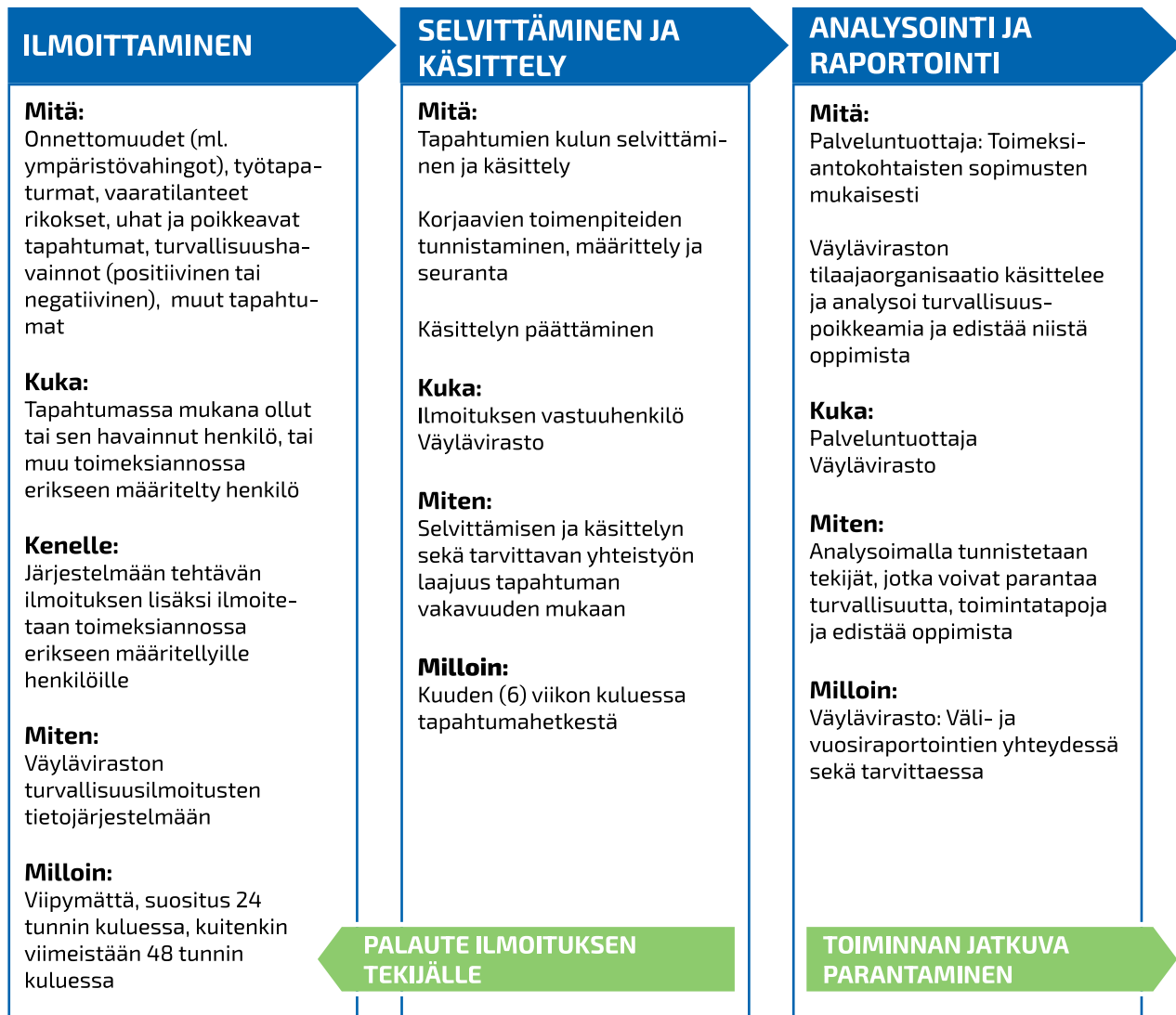
Kuvassa 2 Esimerkkejä muutamista turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista on kuvattu esimerkkejä positiivisesta ja negatiivisesta turvallisuushavainnosta sekä vakavasta vaaratilanteesta ja vakavasta työtapaturmasta.

Kuva 2. Esimerkkejä muutamista turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista

Positiivinen turvallisuushavainto	Työalue on rajattu ja merkitty niin, että työalueelle ei voi vahingossa mennä töiden ollessa käynnissä.
Negatiivinen turvallisuushavainto	Työalueen raja on puutteellinen, sivullisia voi vahingossa harhautua alueelle.
Vakava vaaratilanne	Raskaan taakan putoaminen työntekijän lähelle olisi voinut aiheuttaa vakavan työtapaturman.
Vakava työtapaturma	Raskaan taakan putoaminen työntekijän päälle aiheuttaa menehtymisen tai pysyvän tai vaikealaatuisen vamman.

Turvallisuusilmoituksen käsittely tapahtuu hallitun prosessin mukaan, jossa jokainen vaihe tallentuu Väyläviraston turvallisuusilmoitusten tietojärjestelmään. Käsittelyprosessi on esitetty tiivistetysti kuvassa 3 Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen käsittelyprosessi.

Kuva 3. Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen käsittelyprosessi

Aiheeseen liittyvää

[4.1 Ilmoittaminen](#)

[4.2 Selvittäminen ja käsittely](#)

[4.3 Analysointi ja raportointi](#)

4.1 Ilmoittaminen

Huomaa:

- **Hätätilanteessa** tee ensi-ilmoitus hätäkeskukseen (ensisijaisesti 112 Suomi - mobiilisovelluksella). Rautatieonnettomuuksissa toimimiseen tarkemmat ohjeet löytyvät Väyläviraston ohjeesta [Ohje varautumisesta rautatieonnettomuuksiin \(OVRO\)](#).
- **Liikenneturvallisuutta vaarantavissa tapahtumissa** ilmoita hätäkeskukseen ja rautatie-, tie- tai meriliikenteenohjaukseen.
Ilmoita ratainfraan kohdistuvista vahingoista sekä ratainfraassa havaituista, välitöntä korjaamista edellyttävistä vioista ja puutteista rautatieliikenteenohjaukselle, jotta viankorjaus voidaan käynnistää.
- Jos tilanne vaatii **nopeaa reagointia**, ota yhteys Väyläviraston yhteyshenkilöön, toimialajohtajaan ja viestintään, jotta viestintävastuista ja toimenpiteistä voidaan sopia.
Nopeaa reagointia vaativa tilanne edellyttää myös tehostettua viestintää ja tiedonkulkua. Väyläviraston tehostetun viestinnän ohjeen mukaisesti viestintää toteutetaan laajemmin, nopeammin, koordinoitummin ja ennakoiden.

Jos kyseessä on rikos, uhka tai poikkeava tapahtuma, tulee toimia liitteen [Liite 1: Rikoksista, uhista ja poikkeavista tapahtumista ilmoittaminen](#) ohjeiden mukaisesti.

Mitä ilmoitetaan?

Kaikessa toiminnassa on **pakollista** ilmoittaa seuraavista:

- onnettomuus (mukaan lukien ympäristövahingot)
- työtapaturma
- vaaratilanne
- rikokset, uhat ja poikkeavat tapahtumat.

Jos **toimeksiantokohtaisesti** niin sovitaan, ilmoitetaan myös seuraavista:

- turvallisuushavainto (positiivinen tai negatiivinen)
- muut tapahtumat, esimerkiksi laatuun liittyvät havainnot tai poikkeamat.

Kuka ilmoittaa?

- Ilmoituksen tekee tapahtumassa mukana ollut tai sen havainnut henkilö tai muu toimeksiannossa erikseen määritelty henkilö.

- Jos tapahtumassa on osallisena useita eri osapuolia (esimerkiksi rakentaminen ja kunnossapito), kaikki tekevät omat turvallisuusilmoituksensa.

Milloin ilmoitetaan?

- Turvallisuuspoikkeaman sattuessa on tärkeä ilmoittaa asiasta mahdollisimman pian.
- Väyläviraston tietojärjestelmään (TUTKA tai HARJA) turvallisuusilmoitus suositellaan tehtävän 24 tunnin kuluessa tapahtumasta, kuitenkin viimeistään 48 tunnin kuluessa.

Miten ilmoitetaan?

- Tee turvallisuusilmoitus Väyläviraston turvallisuusilmoitusten tietojärjestelmään ([Väyläviraston Extranet](#) → Yhteiset palvelut → TUTKA tai [Väyläviraston Extranet](#) → Tie → HARJA).
- Kirjaa yhteen turvallisuusilmoitukseen vain yksi havainto tai tapahtuma. Jos havaintoja tai tapahtumia on useampia, tee jokaisesta oma turvallisuusilmoituksensa.
- Luokittele turvallisuusilmoitus ilmoitushetkellä käytössä olevien tietojen perusteella. Luokitusta voi muuttaa tai täydentää myöhemmässä vaiheessa, kun tapahtumaa on selvitetty.
- Tasoristeysonnettomuuksista radan kunnossapitäjä laatii tasoristeysonnettomuusraportin, joka liitetään turvallisuusilmoitukseen ([Tasoristeysonnettomuusraportti](#)).
- Rautateiden kiskoilta suistumisista kunnossapitäjä tai urakoitsija laatii suistumisilmoituksen, joka liitetään turvallisuusilmoitukseen ([Suistumisilmoitus](#)).
- Väylävirasto voi pyytää myös muita liitteitä.
- Ilmoita järjestelmään tehtävän ilmoituksen lisäksi toimeksiannossa erikseen määritellyille henkilöille.
- Turvallisuusilmoitukset voidaan tuoda Väyläviraston järjestelmään myös tietojärjestelmien välisenä automaattisena tiedonsiirtona.

Muut ilmoitukset

Väyläviraston turvallisuusilmoitusten tietojärjestelmään tehtävän ilmoituksen lisäksi tulee tehdä muut tarvittavat ilmoitukset:

- Ilmoita suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitotyössä sekä muussa maastotyössä havaitusta turvallisuuspoikkeamasta toimeksiannossa erikseen määriteltujen henkilöiden lisäksi vähintään päätoteuttajalle ja turvallisuuskoordinaattorille.
- Vakava työtapaturma: ilmoita poliisille, lupa- ja valvontavirastolle ja vakuutusyhtiölle.
- Sähkötapaturma: ilmoita turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES).
- Räjähdyksen vaaratilanne (tulipalo, räjähdys- tai muu onnettomuus): ilmoita lupa- ja valvontavirastolle.
- Ympäristövahinko: ilmoita kunnan ympäristöviranomaiselle.

Jos tilanne vaatii pelastuslaitosta, pelastuslaitos vastaa ilmoittamisesta kunnan ympäristöviranomaiselle. Rataverkolla toimitaan Väyläviraston ohjeen [Ohje varautumisesta rautatieonnettomuuksiin \(OVRO\)](#) mukaisesti.

4.2 Selvittäminen ja käsittely

Mitä selvitetään?

- Kaikki ilmoitukset selvitetään ja käsitellään tarvittavassa laajuudessa.
- Selvittämisen tavoitteena on
 - selvittää tapahtumien kulku
 - tunnistaa tapahtumaan johtaneet välittömät syyt ja myötävaikuttaneet tekijät
 - toteuttaa korjaavia toimenpiteitä oikeudenmukaisuuden kulttuurin hengessä.

Näin voidaan estää vastaavia tapahtumia tai ainakin pienentää niiden uusiutumisen todennäköisyyttä.

- Lisäksi on tärkeää tunnistaa asioita, joissa onnistuttiin. Myös onnistumisia vahvistamalla voidaan parantaa turvallisuutta.

Kuka selvittää?

- Ilmoituksen vastuuhenkilö vastaa tapahtuman selvittämisestä, käsittelystä ja tarvittavan yhteistyön järjestämisestä.

Vastuuhenkilö tulee määrittää toimeksiantokohtaisesti. Vastuuhenkilönä voi toimia toimeksiannon turvallisuudesta vastaava henkilö, turvallisuusasiantuntija, turvallisuuskoordinaattori, projektipäällikkö, projekti-insinööri, työmaapäällikkö, Väyläviraston työntekijä tai muu erikseen sovittu henkilö.

- Jos toimeksiannossa ei ole määritelty ilmoituksen vastuuhenkilöä, tilaaja toimii vastuuhenkilönä.

Milloin selvitetään?

- Tapahtuma tulee selvittää ja käsitellä mahdollisimman pian, jotta voidaan määritellä tapahtuman johdosta tarvittavat toimenpiteet.

Välitöntä vaaraa aiheuttavat puutteet on korjattava viipymättä.

- Tapahtuman tulee olla kokonaisuudessaan selvitetty ja käsitelty viimeistään kuuden (6) viikon kuluessa tapahtumahetkestä.

Toimenpiteiden toteuttaminen voi tarvittaessa kestää kauemmin. Tarpeen vaatiessa voidaan tapauskohtaisesti sopia pidemmästä käsittelyajasta.

- Avoimet ilmoitukset on käsiteltävä ja suljettava viimeistään toimeksiannon päättymisen yhteydessä.

Miten selvitetään?

Huomaa: Kaikki tapahtumat selvitetään ja käsitellään oikeudenmukaisuuden kulttuurin periaatteita noudattaen. Selvittämisessä ja käsittelyssä otetaan huomioon inhimilliset ja organisatoriset tekijät.

- Tarkista tietojärjestelmään kirjattu turvallisuusilmoitus.
 - Varmista tietojärjestelmään kirjattujen tietojen oikeellisuus.
 - Varmista, että turvallisuusilmoituksen vapaatekstikentässä ei ole henkilötietoja.
 - Tallenna turvallisuusilmoitukseen tarvittavat liitteet (esim. valokuvat, aikajana, poikkeamatiivistelmä, turvallisuuskokouksen muistio).
- Hanki tapahtuman selvittämiseksi tarvittavat tiedot.
- Järjestä tarvittava yhteistyö ja varmista, että ilmoitus selvitetään ja käsitellään asiamukaisesti palveluntuottajien ja sidosryhmien kanssa.

Kaikki ilmoitukset selvitetään ja käsitellään, mutta selvittämisen ja käsittelyn laajuus mitoitetaan tapahtuman vakavuuden mukaan (kuva 1 [Turvallisuuspoikkeamien ja -havaintojen vakavuustasot](#)). Vähintään seuraavista tapahtumista tulee tehdä laajempi selvittäminen ja käsittely (pois lukien tapahtumat, joissa palveluntuottajalla, elinvoimakeskuksella tai Väylävirastolla ei ole tosiasiallista vaikutusmahdollisuutta tapahtuman estämiseen):

- merkittävät onnettomuudet
- vakavat työtapaturmat
- vakavat vaaratilanteet.

Turvallisuuspoikkeamien käsittelyä toimeksiannon kokouksissa on määritelty toimeksiantokohtaisissa sopimuksissa ja Väyläviraston ohjeessa [Turvallisuusmenettelyjen käsikirja](#).

Mikäli Väyläviraston palveluntuottajan tai sen alihankkijan toiminnassa tapahtuu vakava turvallisuuspoikkeama (merkittävä onnettomuus, vakava työtapaturma, vakava vaaratilanne), järjestetään hankkeen, projektin tai urakan turvallisuuskokous.

Selvittämisen ja käsittelyn tukena voi hyödyntää Väyläviraston opasta [Hyvä käytäntö – Turvallisuuspoikkeamien ilmoittaminen ja käsittely](#). Julkaisussa on mukana mm. aikajana selvittämisen tueksi.

Rautatieturvallisuuspoikkeamille suositellaan läpikäyntipalaverin pitämistä. Katso lisää Väyläviraston julkaisusta [Hyvä käytäntö – Rautatieturvallisuuspoikkeamien läpikäyntipalaverit](#).

Selvittämiseen on mahdollista käyttää myös muita menetelmiä.

- Laadi laajempaa selvittämistä vaativista tapauksista Väyläviraston mallin mukainen poikkeamatiivistelmä.

Mallipohja löytyy ohjeluetelosta ([Poikkeamatiivistelmä](#)).

- Määrittele korjaavat toimenpiteet tarvittaessa.

Toimenpiteet kohdistetaan yleensä toimeksiannossa palveluntuottajan (esim. urakoitsijan tai konsultin) tai tilaajan vastuulle. Lisäksi on mahdollista tunnistaa kehittämis ehdotuksia Väyläviraston toimintaan. Korjaavien toimenpiteiden toteuttamista tulee seurata.

- Päätä ilmoituksen käsittely järjestelmässä (katso kohta [4.2.1 Käsittelyn päättäminen](#)).

4.2.1 Käsittelyn päättäminen

Ilmoituksen vastuuhenkilö päättää ilmoituksen käsittelyn sulkemalla ilmoituksen tietojärjestelmässä. Ilmoituksen voi sulkea, kun tapahtuma on selvitetty ja käsitelty riittävässä laajuudessa ja ilmoitukseen on laadittu tarvittavia korjaavia toimenpiteitä.

Ilmoituksen vastuuhenkilö varmistaa, että ilmoituksen tekijä saa palautteen ilmoituksen käsittelystä ja korjaavista toimenpiteistä. Ilmoituksen tekijä on hyvä pitää tietoisena tapahtuman käsittelyn etenemisestä säännöllisesti, mutta viimeistään käsittelyn päättämisen yhteydessä on varmistettava, että ilmoittaja saa tiedon asian etenemisestä. Tieto selvittämisen ja käsittelyn lopputuloksesta on jaettava kaikille asianosaisille, jotta tapahtumasta voidaan oppia. Jaettava tieto ei saa sisältää tapahtuman osallisten henkilötietoja.

4.3 Analysointi ja raportointi

Väylävirasto sekä palveluntuottajat käyttävät turvallisuusilmoitusten tietojärjestelmään kerättyä tietoa analysointiin ja raportointiin. Keskeisenä tavoitteena on turvallisuuden jatkuva parantaminen ja turvallisuuspoikkeamien vähentäminen. Lisäksi luodaan edellytyksiä turvallisuus- ja ympäristötiedolla johtamiseen ja tiedon tehokkaampaan hyödyntämiseen. Tietojärjestelmään kerättävä tieto muodostaa osan turvallisuustiedon tietovarannosta.

Palveluntuottajat analysoivat ja raportoivat ilmoituksiin liittyviä tietoja toimeksiantokohtaisten sopimusten mukaisesti. Hankkeiden ja projektien tilaajan edustajat seuraavat, analysoivat ja raportoivat oman toimeksiantonsa turvallisuustilannetta (esimerkiksi sovittujen turvallisuusmittareiden avulla) ja varmistavat, että turvallisuusilmoituksia hyödynnetään järjestelmällisesti hankkeen johtamisessa ja oppimisessa. Väylävirasto analysoi ja raportoi kertyvää turvallisuustietoa säännöllisesti väli- ja vuosiraportointien yhteydessä sekä tarvittaessa myös tunnistaakseen erilaisia ilmiöitä ja trendejä.

Liite 1: Rikoksista, uhista ja poikkeavista tapahtumista ilmoittaminen

Jos havaitaan rikos, uhka tai poikkeava tapahtuma, tulee toimia seuraavien periaatteiden mukaisesti.

Mitä ilmoitetaan?

Rikoksia, uhkia tai poikkeavia tapahtumia ovat esimerkiksi seuraavat:

- murto
- varkaus
- ilkivalta
- väylällä havaittu romu
- normaalista poikkeava liikkuminen yleisöltä rajattujen kohteiden lähistöllä, esimerkiksi kuvaaminen tai dronen käyttö.

Miten ilmoitetaan?

1. Ilmoita poliisille tilanteen mukaisesti.

- Jos epäilty tekijä on paikalla tai jos epäilty tekijä on juuri poistunut ja teosta on olemassa taltioitavia jälkiä, esim. valvontakameratallenne tai epäillyn tekijän käyttämän ajoneuvon tiedot, **soita hätänumeroon 112.**
- Jos epäilystä tekijästä ei ole havaintoja eikä teosta ole olemassa taltioitavia jälkiä tai jos kyseessä on vähäinen rikos kiireettömässä tilanteessa, **tee rikosilmoitus poliisin verkkosivuilla.** Lisää rikosilmoitukseen tieto siitä, että asia liittyy Väyläviraston toimintaan ja Väyläviraston yhteyshenkilön tiedot (sopimuksen yhteyshenkilö).

Huomaa: Kun odotat poliisin saapumista paikalle:

- Älä koskaan vaaranna omaa turvallisuuttasi.
- Vältä liikkumista tapahtumapaikalla.
- Mikäli tapahtumapaikalla on pakko liikkua esim. kiireellisen korjauksen tai lisävahinkojen välttämisen takia:
 - Kuvaa tapahtumapaikka.
 - Älä muuta mitään.
 - Älä koske todistusaineistoon.
 - Liiku varovasti ja kulje samoja jalanjälkiä.
 - Paina mieleesi kulkureittisi ja tekemisesi ja kerro niistä poliisille.

2. Tee turvallisuusilmoitus TUTKA-järjestelmässä ([Väyläviraston Extranet](#) → Yhteiset palvelut → TUTKA).

Jos TUTKAN käyttö ei ole mahdollista, tee ilmoitus sähköpostilla osoitteeseen tilanneraportointi@vayla.fi.

Kirjaa ilmoitukseen tieto siitä, onko tapahtumasta tehty rikosilmoitus.

Lisää turvallisuusilmoitukseen rikosilmoituksen yksilöivä R-tunnus. Voit lisätä R-tunnuksen myös ilmoituksen käsittelyvaiheessa.

Huomaa: Älä liitä turvallisuusilmoitukseen rikosilmoitusta tai henkilötietoja.

3. Jos rikos tai uhkaava tapahtuma liittyy kyberturvallisuuteen (esim. tiedot, tietojärjestelmät, tietoliikenne), ilmoita siitä

- Väylävirastolle osoitteeseen tietoturva@vayla.fi tai Väyläviraston sivuilla olevan [lomakkeen](#) kautta.
- Traficom [Kyberturvallisuuskeskukseen](#).

Ilmoittamisen jälkeen päävastuu tapahtuman selvittämisestä ja käsittelystä siirtyy poliisille. Väylävirasto arvioi saatuja ilmoituksia ja ilmoittaa tarvittaessa eteenpäin myös Suojelupoliisille. Tarvittaessa Väylävirasto myös selvittää tapahtunutta ja määrittelee korjaavia toimenpiteitä.

Väylävirasto
Trafikledsverket

